

(0138)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

Un altre homenatge

Després del de l' Angel I, era natural que vingués el de l' Angel II.

ESTEM en plena florida d'homenatges. Sembla que 'l temps ho porta. Després del que 'l poble ab carinyosa efusió ha dedicat al il·lustre Guimerà, ha vingut el dels màrtirs de la patria.

La expressió es, en veritat, molt vaga. ¿A quins màrtirs se fa al·lusió? La mateixa Comissió directora i organitzadora de la festa, penetrada, a lo que 's veu, de la ignorància en que 'l gros públich vivia respecte dels mèrits i fins dels noms d'aquestes modestes figures de la historia barcelonina, ha considerat oportú dirigir una allocució al vehinat posantlo en antecedents i dihentli de qué 's tracta.

Se tracta dels vuyt ciutadans que durant la ocupació francesa y en els mesos de Maig y Juny de 1809, varen fer el sacrifici de la seva vida en l'altar de la patria. En Massana, l'Aulet, en Pou, en Gallifa y en Navarro, penjats per conspiradors a la ciutadella, y en Portet, en Mas y en Lastortras, condemnats a la mateixa pena per haver tocat a somatent a la Catedral mentre s'executava als cinch anteriors, son donchs els màrtirs als qui, arribat el primer centenari de la seva mort, ha volgut Barcelona treure del olvit en que anys há dormian, glorificantlos, passejantlos en professó y erigitlos un senzill monument funerari.

No tenim espay pera dedicar al Congrés Agrícola celebrat aquests dies a Tarragona l'atenció que 's mereix. Pero no 'ns podem estar de ponderar la seva importància, que si per algú será potser una sorpresa, no ho es per nosaltres que coneixem la vitalitat y las energias qu'entre 'ls nostres agricultors fermentan y sabém de lo que serán capassos el dia en que 's resolguin a obrar pel seu compte.

L'element oficial—no 'ns cansarem de repetirho—sols es bó pera organitzar el ram de contribucions. Apart el cobrar, única funció que l'Estat exerceix, si no ab intel·ligència, ab verdader zel, no hi ha que comptar ab ell per res.

Per xó els nostres agricultors, coneixedors del terrenó que trepitjan y de la mena de salvadors ab qui tractan, celebran aquests Congressos, cada vegada més concorreguts y de major trascendencia, en els quals, aportanthi cada hu el caudal dels seus coneixements, estudian seriament els problemas que a tots interessan y ab l'efort de tots els resolen, olvidantse de que a Espanya hi ha Guberns y ministres que diuen entendre en qüestions d'agricultura.

El Congrés de Tarragona ha sigut un éxit y tot ha anat com se proposavan els seus organitzadors.

¿Podria aixó dirse si l'Agricultura oficial, carregada de fórmulas y rutinas, hi hagués pegat culle-rada?

PIF-PAF

El diputat provincial nacionalista republicà don Santiago Gubern, un dels que més directament ha intervingut en la qüestió promoguda a la Diputació, ha proposat al conflicte una solució concreta, que és la següent: que dimiteixi en Sostres el càrrec de vispresident (cosa que ha de fer si's seus electors regionalistes li indiquen) i que en el seu lloc s'elegeixi al solidari que en una reunió previa de diputats provincials solidaris sigui designat per majoria de vots. El senyor Gubern, pera evitar que'l seu nom—ben respectable—pugui ésser pretext de discòrdia, renuncia per endavant a ésser candidat a la vispresidencia.

Té tota la nostra conformitat la solució proposada. És una solució digna, honrada, patriòtica, favorabilíssima a la Solidaritat i a Catalunya.

Per lo mateix és de creure... que'ls regionalistes no l'acceptaran.

Però'l poble català se'n venjarà no acceptant-los an ells i dient-los-hi: Déu vos ampari (o Sostres vos ampari) quan li demanin actes per l'amor de Déu.

Radicalisme monàrquic

EMBLA qu'aquesta vegada será veritat. En Lerroux està a punt d'arribar a Barcelona. En l'aire flota ja aquella sensació d'espera, tan característica. Juro que no hi ha en les meues paraules d'avui cap voluntat d'atenuar en lo possible els entusiasmes dels parti-

Els amichs (?) d' Espanya

El Mokri, embaixador extraordinari del sultá del Marroch, y M. Regnault, representant francés, passejantse per París.

(Inst. ROL)

daris inquietos que gaiten ja en l'horitzó el moment d'aparèixer el capdill.—[El capdill! Veritat qu'aixó té un fort regust de rebeldia?—Jo respecto, sense envejes malsanes, l'alegría dels demés, sobre tot quan es tan llegítima, tan justificada, com la que senten avui els nostres enemics d'esquerra. Es més: la grandesa nostra consistirà precisament en aqueix respecte. Desde la nostra tenda veurem passar, sense recansa ni odi, el seguici de l'adversari. Les aclamacions d'ells no retroniran en el cor nostre ab un espatec d'ira. Però...

No. Jo no puc de cap manera consentir-hi. Jo no sé avenir-me a que, davant el poble, hi haja en la méua Barcelona una colectivitat anomenada radical, diversa de la nostra. Té d'haver-hi per força aquí un mal-entès. Jo'm declaro prompte a explicar davant tots lo qu'en la méua doctrina hi haja de sospitós en quant a lliberalisme, i jo intimo públicament a l'enemic d'avui la submissió a la méuteixa prova en quant a la seua doctrina.

Els moments son decisius. La nostra fracció d'esquerra se troba (com a per provar les seues energies) enclosa entre dues fraccions qui amb igual furia la combaten: el lerrouisme i la dreta. Jo crec impossible la reconciliació am les dretes. Però, com no puc oblidar l'antiga força, una, compacta, irresistible, del republicanisme barceloní, somnio una reintegració de tots en el mateix nucli. I dièu-me: ¿es que l'homenatge an en Guimerà no podria ésser històricament l'inici d'aqueixa restauració? Així com la primera Solidaritat catalana va encoblar-se a l'ombra de la representació ideal de Catalunya, aquesta nova Solidaritat d'esquerra (pera la qual jo vaig dir que l'únic impediment era qu'entre ells i nosaltres hi havia CATALUNYA) podria haver-se lligada a l'ombra d'en Guimerà, representació viva de Catalunya, fent caure l'equivoc qui ens separava.

Però no somniem. Hi ha, pera molts dels enemics, un altre nom encara, com a pedra de separació entre ells i nosaltres; ells no confessaran tal volta a veritat, però no calen dissimulacions. El nom es, precisament, aquest: Lerroux. En Lerroux es el primer interessat en la nostra divergència. La fora secreta d'en Lerroux està en el seu apartament, perquè sols així pot haver-hi lerrouisme.

Jo voldria fer d'aquest article un complement des méus dos articles anteriors, mentalment adreçats l'un a la representació espiritual del radicalisme lerrouxista, o sia als joves rebels, i l'altre a la seua representació material, o sia als obrers.—Jo os paro avui a vos, bon amic lerrouxista, a vos, en qui jo veig la bona fe dels enganysats per l'apariencia femenica de les coses. I os dic:

El fulanisme polític es un producte essencialment castellà. Quan el lerrouisme no revelés per altres símptomes la seua condició extracatalana (no goi dir, per no ofendre a qui no m'ha ofès, anticatalan), amb el seu propi nom ho revelaria. En Cambó, con a home comprensiu del regionalisme, ja té més prestigi a Madrid qu'a Barcelona, perquè allà estan acostumats a sintetisar en un sol home les parcialitats polítiques, o, millor dit, a dissimular sota la figura d'un home l'inexistència dels ideals polítics, somtent a l'albir d'un individu la direcció espiritual des partidaris, a la manera qu'el confessor o el bisbe dirigeixen els remats catòlics. Jo crec qu'una de les més vives proves de superioritat donades per la nra esquerra es precisament la concreció ben republicana del nostre partit, on la caracterisació d'n ideal doblement lliure per ésser catalanista i per ésser progressiu dona a cada un de nosaltres ua fermesa de creencia i d'acció qui permet passar-e de capdill.—Reparèu com la méuteixa paraula jef, d'origen alarab, es de difícil traducció catalana, i a donat lloc a la lletjíssima transcripció de jefe.—En Lerroux, doncs, comunica al seu partit una certa caracterisació de castellanisme; i al meteix temps ua certa caracterisació d'absolutisme, d'antidemocràcia, d'antirepublicanisme. ¿Com ho diré? Jo veig com a monàrquica la designació lerrouxista.

Bé. Jo crec, doncs, que la veritable explicació d'aquell fenomen extrany p'el qual coexisteix dins Barcelona dos radicalismes sense una expressió clara divergència està en que l'un dels dos, el des nostres adversaris, es un partit monàrquic (impen-lista, s'en ha dit irònicament); i l'altre un partit republicà. El d'ells es un partit sense sistema idològic, un partit de fe, una Esglesia, un Messies providencial, am Profeta a lo Mahoma; un partit fisiològic i sentimental; mentre qu'el nostre es un partit intel·lectualista, qui pren seriament la política com a art de poble.

Tot partit monàrquic es sempre un partit ontí a una direcció intel·ligent, concient, sobre multits plebeies, inconcients de tota missió política, inepis pera la sobirania, pera tota funció personal; mass

autòmates, en comptes d'autònomes. Ja, històricament, la monarquia, el realisme, s'apoià en els plebeus contra les aristocracies, i no va caure fins qu'aquells plebeus burgesos se dignificaren i prengueren conciencia de llur missió, quan els antics nobles ja havien perduda la propia conciencia, esdevent domèstic del Palau, en un cambi de funcions qui convertia en criats als antics senyors, i en senyors als antics criats.

Inversament, tota república es aristocràtica; i quan s'anomena república democràtica, aquesta democràcia no es altra cosa que l'aristocràcia de les masses, elevades a poble. I aquest es, en el fons, el sentit personal de la nostra esquerra, hereua dels qui han elevat sempre el sà universalisme dels Salmerón, dels Pi, dels Azcárate, dels D. Francisco Giner, contra el matonisme nacional dels Lerroux o dels Blasco.—En l'antitesi d'aquests dos termes: esperit monàrquic—esperit republicà, està, doncs, el secret qui divideix en dues l'esquerra barcelonina. Fins aquell militarisme dels nostres contraris, hereu de l'error espanyolèsim qui fiava a una sublevació militar l'adveniment de la República, comprova lo que dic. La força pública, per ésser-ho, implica els capdilatges personals i les jerarquies someses a una sola voluntat. Històricament, ella ha estat l'instrument dels monarques contra tota rebeldia. En la Revolució francesa, ella va ésser precisament l'adversari del poble. I avui meteix, a Fransa, el darrer perill de la república ha estat un possible desbordament de militarisme.

Per altra part: ¿qui dubta que hi ha un no sé qué de religiositat en l'acatament del lerrouxista davant la voluntat del jefe? ¿Qui dubta que hi ha un horror a tot lliure examen, en lo referent a les disposicions del capdill? Vetaquí per ont el lerrouisme es també, a la seua manera, catòlic, apagador de tot pensament lliure.

Amic méu: els vostres penons se mouen ja amb el desfici de la propra festa; en les gargamelles dels vostres hi ha ja en germe el crit de les properes aclamacions al rei (vex) qui torna... I vos, amic méu pera qui jo he escrites principalment aquestes paraules d'avui, ¿no tindreu el coratge d'esser impopular (vull dir implebeu) aquests dies, i republicanisar-vos definitivament desde el vostre implícit monarquisme?

GABRIEL ALOMAR

L'anada á Rosas

QUAN l'«Ateneu Enciclopedich Popular» va anunciar l'excursió marítima a Rosas, ja varem suposar, tot seguit, que un gran nucli d'entusiastes aficionats al turisme secundaria 'ls propòsits de la Comissió organitzadora. Perque, además de tractarse d'un sport essencialment cultural, són tant hermosos els paratges de la costa levantinal, mereixen tant l'atenció d'artistas y profans els llocs poètics que vorejan l'esplendorosa badia empordanesa!...

Molt a la vora de 700 passatgers, entre 'ls quals abundavan las donas guapas, portava a coberta 'l vapor Nuevo Valencia, efectuantse la sortida de Barcelona a las 10 de la nit del passat dissapte, ab tota felicitat, y ab una mar planera que ni 'l lago del Parque.

L'itinerari oficial acabava a Rosas; el vapor no devia deturarse en cap més punt; no obstant, segons programas facilitats al excursionista, li quedava a n'aquest temps suficient pera, desde allí, trasladarse a peu ó en carruatge a distints llocs interessants, anar a visitar Castelló d'Ampurias, las excavacions de l'antiga Empori, prop de La Escala, Figueras, Sant Pere de Roda, Cadaqués, etc. y tornar a embarcarse a l'hora prefixada sense precipitacions ni incomoditats, pero 's trobaren impossibilitats de ferho per la premura del temps, a causa d'haver arribat el vapor ab quatre horas de retrás, degut a las pessimas condicions del barco y a una forta tramontana que 'ls va arreplegar en ayguas de Sant Feliu de Guixols, no deixantlos ja de fuetejar la proa fins a l'arribar a port.

Davant d'aquest contratemps, al posar els peus en terra, la major part dels turistas varen pendre l'entenimentat partit de no moure's de Rosas, y com qu'era hora ja de las vèssas, procuraren en primer lloch per la vida, els que tenian encarregat el dinar, presentantse als respectius hostatges, y els que se 'l duyan, cercant un'ombra benèfica a la Font dels

Cirerers, en l'antiga Ciutadella, ó a l'explanada de la carretera de Figueras, davant del mar.

La tarde transcorregué animadíssima en la xamasa població de Rosas. En obsequi als hostes barcelonins, se ballaren sardanas a la Plassa, els cafés y establiments similars se vegeren plens d'excursionistas, y el magnífich passeig de la platja lluhí lo bó y millor de l'hermosura femenina; una munió d'endiumenjadas noyas formiguejé entre 'l forasterám bocabadat, fins a posta de sol, hora en que la carra-ca Nuevo Valencia comensá a cridar de nou als expedicionaris pera retornarlos a Barcelona.

J. A.

EL XII CONGRÉS AGRÍCOLA

A Federació agrícola catalana-balear ha celebrat un Congrés anyal a la vella ciutat de Tarragona. La crida feta per tan benemèrita associació ha juntat més de mil siscentos congressistas, y durant tres dies s'han discutit temas de verdader interés.

L'acte esmentat ha posat de relleu una cosa interessantíssima: l'esperit d'associació que pren cada dia més peu entre la classe pagesa. Tots els discursos encarint la necessitat d'ajuntar 'l esfort de cada hu pera el bé de tots, eran rebuts ab entusiasmas aplaudiments, regoneixent la forsa immensa que pot crearse constituint desde 'ls modestos grémis de obrers del camp y petits propietaris que ab tan acert defensava un simpàtic representant de Sabadell, fins als poderosos Sindicats, las robustas organizaciones y els grossos propietaris que tenian allí personalitat distingida en els senyors Raventós, Maristany, Bernadas, Girona, Zuluneta y altres.

També ha pogut observarse en aquest Congrés la influencia que l'associació exerceix en la manera d'esser de nostres agricultors, transformantla en una corrent esperansadora. Ja no es el pagés català aquell ser feréstech, desconfiat y rutinari d'anys enrera; avuy es obert a tota investigació, no rebutja el tracte agé y sent nobilíssimas aspiracions. Ja no mira de reüll a l'industria considerantla com a enemiga, sino que la estima com a colaboradora, y els aplausos ab que varen rebrens las manifestacions que al discutirse el tema IV varen ferse a favor de la fabricació d'olis de llevors, proban que la classe agricultora ja sab distingir bé entre las campanyas plenas de passió que fan quatre magatzemistas interessats, y las rahóns sólidas que abonan la coexistencia del cultiu de la olivera y la fabricació de l'oli de llevors pera concorrer junts ab dos interessos al mercat universal.

El darrer Congrés agrícola ha sigut un pas de gegant donat per la pagesia catalana y com a resultat positiu podrà senyalarse aviat una major robustesa en sas organizaciones. Encare que la política no deu pertorbar aquest mòmhent regenerador, es precis no pèrdre de vista y evitar que interessadament s'apoderin els elements regressius de l'immensa forsa que ha de representar en un pervindre pròxim. Varem veure pendre part en aquest Congrés una pila de capellans y alguns d'ells ab una bona voluntat, altruhisme y coneixements dignes d'alabansa, però també en altres varem veure una sornagueria capellanesca que 'ns va fer endavinar intencions escaminadas exclusivament a treballar pro domo sua. Y aixó cal evitarho colaborent tothom a l'acció dels bons, neutralisant la tasca que apartada dels interessos agrícolos fassin els vius y combatent la feyna egoista y sectaria dels ambiciosos y dolents.

Si seguixem son camí accional el desvetllament dels pagesos y s'organisan ab acert sas asociaciones; si desrollan ab tacte la part económica y saben lliurar-se de la usura que 'ls fa esclaus y de la miseria que 'ls torna tontos; si ab sas federacions logran defensar els seus interessos, constituirán aviat una forsa formidable que farà obrí els ulls als polítichs y als sociòlechs que no tenen altre esfera d'acció que la ciutat.

JEPH DE JESPU

LS catalanistas de Barcelona, joguet avuy de la violenta onada de lluyt fratricida que a tots sembla arrastrarlos, no comprenen, no 's donan segurament compte del efecte desastroso que fora d'aquí produheixen las sevas actuals batallas; batallas que tots consideravam ja per sempre borradas del nostre còdich de relacions polítiques y que actualment, per culpa no volém esbrinar de qui, tornan a rebrotar ab intensitat deplorable, omplint de goig als nostres eterns enemics y retrasant ostensiblement el triomf d'ideals que valen molt més que las conveniencias de tal ó qual capelleta.

De tot Catalunya ens arriban ecos de la mala impressió causada per aquestas disputas bisantinias; pero com a eloquent y justa expressió del pensar y del sentir de milers y milers de fills de la nostra terra, reproduhirém tan sòls lo que un senmanari nacionalista republicà d'Olot—Ciutat—diu sobre aquesta qüestió en son darrer número:

«Barcelonins, homes de la dreta, homes de l'esquerra, La Veu y El Poble Català: per Catalunya, qui de vostra direcció y inspiració tant y tant espera, calleu d'una vegada vostres petites renuncies y parleu al poble de cultura, amor y progrés, y ja no més, mai més, de vostres enemistats. Y, sobre tot, no goseu més repetir que s'ha trencat l'admirable, estimada, Solidaritat Catalana, que jamai pot ésser lligada ó dependet de les petites enemistats entre un petit aplec d'homes, malgrat sten aquestos els seus directores. Que si, fins així, aixó pogués arribar, no romperiem vosaltres la gran obra d'amor que tant estimém els catalans que no vivim a Barcelona.»

¿Sabrán enténdre'l aquest llenguatge bellament

sincer, els qui de la direcció de las grans forses catalanas tenen la responsabilitat?

Pel bé d'ells, pel bé de Catalunya, pel bé de tots, volém creure que sí.

Ens sembla que ni que 's tracti de màrtirs de la patria morts ja fa un segle—com si diguessim màrtirs prescrits—no hi ha dret a canviarli la cédula ni a alterarhi el nom.

Un diari, que no descobrirém, perque al fi y al cap el senyor Peris Mencheta es persona sumament simpática, al parlar d'un dels brans barcelonins que 'l día 3 de Juny de 1809 varen tocar á somatent al campanar de la Catedral, l'anomena quatre vegades y sempre de diferenta manera.

Un cop li diu Lastortras.
Un altre, Lastortas.
Un altre, Lastartras.
Y per fi, Lestertras.
¡Més cuydado, caballers!
L'amor á la llibertat d'escriure no deu may excludir l'amor á la veritat històrica.

A Sans y ab el títol de *Foment Republicà Català* va inaugurar-se el passat dissapte una societat política, primer centre d'esquerra solidaria que 's constituïx á Catalunya y que, tractantse d'una barriada com aquella, niu de tantas menas d'elements disolvents, pot prestar, y prestará sens dupte, grans serveys á la nostra causa.

La nova agrupació, instalada al Passatge de 'n Cros, n.º 5 y quals president y secretari son don Enrich Llorens y don Joan Angrill, celebrarà avuy, á las nou del vespre, en el mateix local, un banquet que promet veure's molt concorregut.

Dolorosament contristats, els pagesos de Sevilla han escrit al Govern anunciantli una plaga de llagostas.

Ignorém lo que 'ls haurá contestat el ministre del ram, pero ben segur que 'l telegrama d'aquest deu venir á dir una cosa aixís:

«Quan Deu envia una plaga de llagosta, lo més llogich es demanar á Nostre Senyor una pluja de salsa verda.»

Hi ha un ditxo que diu que 'ls fills portan pans sota l'aixela...
Ay, els fills de certa gent, no solament venen sense, sinó que, al arribar al món, el pa dels altres ja 's menjan.

A la Manifestació en honor dels Màrtirs de la Patria varen adherirshi en pes els bloquistas del *Círculo Liberal Monárquico*.

¿A títol de patriotas?

No.

Ab caràcter de colegas de las víctimas.

Per xó, en el pendó, si es que 'n duyan, hi hauria estat bé aquesta dedicatoria:

«Los mártires de la Política, á los mártires de la Patria.»

Un diari de Madrid clava una tremenda surra als diputats republicans per la freqüència ab que solen faltar á las sessions del Congrés.

«El qui sempre es al seu puesto—dú—es el senyor Pérez Galdós.»

En efecte, en Pérez Galdós es sempre al seu puesto...

Com també hi son las estatuas que adornan las plassas públicas.

Peró ¿qué hi fan las estatuas allí?

Mica mes, mica menos, lo mateix que don Benito al Congrés.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

El diumenge á la tarde, en el Café del Nort, carrer Major, 97, (Bonanova), va tenir lloch una reunió de tots els elements d'Esquerra d'aquella barriada perá discutir y aprobar els estatuts per que deu regirse una nova entitat que allí actuará baix el nom de «Centre Autonomista Republicà de Sant Gervasi», en el que s'hi aplegaran tots els que treballin pels ideals de Catalunya y Llibertat, diguinse nacionalistas, federals, de l'Unió ó progressistas, ja que aquest Centre está constituït á fi d'acoplar baix una mateixa bandera á tots els republicans catalans d'aquella populosa barriada.

¡Avant sempre!... De la unió 'n vé la forsa; del treball constant ne surten las obras sólidas, fecundas y duraderas.

TORRA DE CLARAMUNT, 26 de maig

Diuenge passat una Comissió del jovent se personá á casa 'l Batlle pera veure si 'ls permetia celebrar un ball á la plassa, y, á pesar d'haverhi precedents favorables, aquell senyor, qu' es un caciquet de primera, va cercar algun pretext, avans de concedir el permís sollicitat. Quan ve' aquí que 'l més ganassot dels seus fills comensá á insultar y amenassar de tal modo á un dels joves de la Comissió, que, aquesta, 's vegé en el cas de retirarse rápida y prudentment per no armar un que sentir.

¿Quán vindrá 'l día gloriós que ve'ém que acaban de donar fum els que haurían de donar més llum?

¿PER QUÉ?

Veyám, ¿per qué en Sol y Ortega (solía jo preguntarme), nombrat fa poch diputat per las masses radicalas, prefereix sé 'l servidó dels richs de Guadalajara y continúa al Senat, defraudant als pobres parias que li varen doná 'l vot figurantse que 'l donavan al campió decidit de la causa proletaria?...

¿Qué vol dí aquesta traició? ¿Es qu' en Sol té pó á las manyas de 'l Hurtado, y de 'n Carner, y de 'n Cambó y de tants altres que al Congrés fan baixá 'l cap als més guapos discursayres? No. En Sol es prou aixertit per no tenir que arronsarse davant de cap orador.

¿Es que á la Cámara alta s' hi discuteixen assumptos que forsosament reclaman la presencia del gegant? (Aixó de gegant es guassa, donchs en Sol ja sab tothom qu' es bastant curtet de talla.) Tampoch es aixó. Al Senat no tenen avuy més tasca que parlar de tonterias, tencré 'l són á mitja tarde, y esperar que 'l president digui bufant.—Se levanta la sesión. ¿Será potser qu' ell creu que al Congrés ja 's bastan en Giner y 'l italiá?

(vull dir 'l Azzati.) ¡Naranjas! Cabalment el senyor Sol té la creencia arrelada de que al món 'l únich que sab combatre y ratllar la cara y acorralá al enemich es ell.

Per fi ahí á la tarde vaig toparme ab un parent

del llamp de Guadalajara, y com jo li preguntés lo que á mi tant m' intrigava, ab poch mots seus vaig tenir resolta la gran xarada.

—En Sol no baixa al Congrés (van sé 'ls seus termes: no baixa), perque 'ls pobres diputats son gent cursi y ordinaria, procedents molts d' ells del poble ó fills de duenyos de fábrica, mentres que als banchs del Senat hi ha lo bo y millor d'Espanya: nobles que se sab que ho son desde avans de las creuhadas, grans accionistas del Banch, criadors de reses bravas, almirants, generals, bisbes, amos de palaus de marbre, senyors de palco al Real, vehins de la Castellana...

Y com qu' en Sol—va anyadir— es de sanch fan democrática y entre un jaqué y una brusca sempre ha optat per la casaca, veliaquí per qué segueix al Senat, despreciant 'l acta que 'l día de Santa Llucia li van aná á portá á casa els ignocentas delegats de las ignocentas masses.

C. GUMA

Plausible iniciativa

LA Joventut Socialista Barcelonesa ha tingut una iniciativa digna de sinceras lloansas. Ha organísat perá aquests mesos una serie de conferencias de divulgació literaria, encarregadas á personas conegudas y prestigiosas de las letras catalanas. Entre 'ls conferenciants hi ha 'l Ignasi Iglesias, Maragall, Pous y Pagés, Miquel S. Oliver, Adriá Gual, Puig y Ferrer, Emili Tintorer, Marius Aguilar, Joseph Carner, Ramón Vinyes, P. Prat Gabal-lí, Alfons Maseras, Diego Ruiz, Manuel Rius, Bofill y Matas, Folch y Torres, etc., etc. L'estol de conferenciants es, com se ven, lluhidíssim. Els temas son també altament interessants. Las principals figuras de la literatura de tots els temps y de tots els països serán estudiadas: Ronsard, Leopardi, Balzac, Ossian, A. France, Ruskin, Goethe, Ibsen, Brieux, Mæterlinck, Heine, Mirbeau, T. Gautier, Molière, Taine,

Diputats pidolayres

—Mamá, ja que treballém per tú, voldríam cobrar.
—¡Molt bé!... Pero, quan en lloch de treballar per mí us entretingueu en perjudicarme, ¿qué 'm donareu vosaltres?

Shakespeare, D'Annunzio, Paul Adam, Gorki, Larra, Petrarca, Voltaire, Apeles Mestres, S. Francesch de Sales, Francis James, Isop, Zola, Montaigne, Carrière, etc., etc. Aixó constituïheix, en realitat, tot un curs de crítica literaria.

¿Qué 's proposa ab aquesta serie de conferencias la Joventut Socialista? Ben clar ens ho explica la Secció de propaganda y estudis socials de la esmentada entitat en el petit manifest que precedeix al programa de las conferencias:

«La influencia educadora de la literatura es notoria; y según sea ésta moral, culta y elevada, ó perversa, relajada y soez, acrecienta respectivamente la cultura ó la impudicia social. De ahí la necesidad de procurar, por cuantos medios sea posible disponer, vulgarizar la bella literatura é inclinar hacia la misma el gusto del público.

«A este propósito obedece el haber invitado la Juventud Socialista á distintas personalidades de notoria competencia para que diserten sobre aquellos escritores nacionales y extranjeros cuyas obras puedan ser del agrado del público y que por su importancia literaria merezcan verdaderamente ser estudiadas.

«Es nuestra obra de vulgarización, moralizadora, y nuestro deseo fuera que, así como los conferenciantes nos han prestado solícitos su incondicional apoyo, encontráramos iguales facilidades por parte del público en general y de la clase obrera en particular.»

Alegra 'l cor el sentir parlar així á una entitat obrera. Certs elements del obrerisme han cregut y creuhen encare que 'l art y la literatura son cosas inútils, luxosas, perá servir d'entreteniment á las personas desvagadas. Hi ha molts obrers, sobre tot entre 'ls militants del socialisme, que senten veritable despreci per las cosas literarias y artísticas. Contra aquesta tendencia, contra 'ls que afirman la inutilitat social del art, s' aixecá Camille Maclair en la seva *Ville-Lumière*, dihent: «L'art no morirá, perque es útil».

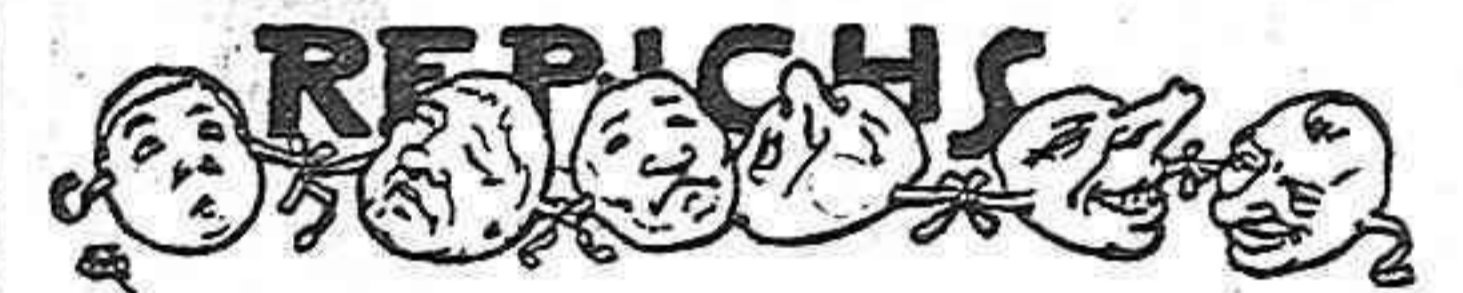
Els obrers barcelonins tenen una honrosa tradició artística. Obrers son els choristas d'en Clavé y molts dels cantayres dels orfeons moderns. Obrers son la majoria dels aficionats qu' en els teatros de las societats polítiques y recreativas fan art á la seva manera. Elements purament obreristas de la nostra ciutat han organísat representacions teatrals, portant á las taulas obras d'Ibsen, Brieux, Descaves y Mirbeau. Ara la Joventut Socialista Barcelonesa segueix aqueixa tradició ab la serie de conferencias que ha organísat.

Anatole France fins ha senyalat en 'l art un caràcter de justicia social, y ha dit:

«Si 's pot dir que 'l art es un luxu, es segurament el més noble, 'l únich luxu noble, y per la justicia de las cosas, está vedat al rich avar, al home ávid de béns. Aqueix viu, sense veure'ls, en mitj de tots els tesoros del art. Li agrada rodejarse d'obras mestras, penjar en sas galeries, amuntegar en els seus departaments tots els esplendors de la forma y del color, acumular al seu entorn las obras més preciosas per la materia, las més grans per 'l estil; mes no 'n gaudeix. Té la belleza captiva, y no la posseheix. No coneixerá pas may la voluptat d' admirar las bellas cosas. Aquesta voluptat está reservada als esperits desinteressats y generosos, y potser preferentment, á n' aquells que no han nascut ab una gran part dels béns d' aqueix món.»

Els organísats de las conferencias literarias de la Joventut Socialista mereixen que 'ls seus esforços siguin fructífers. Que així sigui desitjém nosaltres cordialment.

A. R. y V.

A la saben l'última y monumental ensopegada del senmanari dels *hermanos Ulled*?

Parlant días enrera de la carta que se suposa que va rebre en Sostres avans de celebrarse la elecció de vispresident de la Diputació provincial y reproduhint una conversa sostinguda ab en Pich, assegurava l'eco dels *jóvenes rebeldes* que 'l diputat lerrouxista els havia dit aquestas textuales paraulas:

«La famosa carta de un personaje nacionalista á Sostres invitándole á una alianza, de que tanto se ha hablado, existe y yo la he visto.»

«Pueden ustedes decir más, sin miedo á que yo les desautorice:»

«Esta carta va firmada por don Jaime Carner.»

«Sense embuts y ab totas las lletas, eh!»

«Firmada por don Jaime Carner... Yo la he visto.»

«Es impossible dirho d' una manera més categórica, ¿veritat?»

Donchs bé; l'endemá mateix d'haver aparegut en lletas de motllo aquesta afirmació, sortia, per encàrrech del senyor Pich, *El Progreso* y deya:

«El señor Pich dijo únicamente que al terminar la sesión se susurraba en los pasillos algo referente á una carta, cuyo firmante unos decían que era Carner y otros Suñol.»

¡Cataplum!... ¡De bigotis!...

Y encare, sòrt que 'l senyor Pich havia assegurat als *rebeldes* que no 'ls desautorisaría...

¡Calculin si no 'ls ho arriba á assegurar!...

Lo més curiós es que d' una rectificació tan completa, *El Progreso* té la humorada de dirne una aclaración...

Está vist que, per aquesta gent, ja pot apretar tant com vulgui la calor, ja.

Ells may necessitarán vanos, gelats, ni gaseosas. Son *frescos* de mena.

El País, de Madrid, que vé á ser una especie de *Gazeta dels ansos* de la cort, comensa ab aquesta noticia un dels seus graciosos articles:

«Los señores diputados nos salen ahora pidiendo dietas. Se dice que solidarios han sido los iniciados»

res y son los defensores del momio. Lo creemos.»
Se 'ns figura que al diari madrileny l' han mal informat.
Per lo menos, nosaltres hem sentit dir—y lo creemos—que l' qui demana la ganga de las dietas no es cap solidari, sinó en Lerroux. Y fins s' ha assegurat que la poca pressa que don Alacandro 's dona á venir de l' Argentina se deu al temor de que la seva proposició sigui rebutjada.

Del mateix divertidíssim diari:
«Estas Cortes, de nada grata memoria, han votado, contra el deseo de la opinión pública, 200 millones para la escuadra...»
Contra el deseo de la opinión pública, sí, pero ab la entusiasta aprobació d' *El Progreso* d' en Lerroux, que quan el Congrés va votar aquell mal gasto, va sortir tot engrescat ab un article encomiástich, aixordantnos ab alló de la *sesión histórica*, la *sesión memorable*, la *resurrección de España*, etc., etc.
¿Ja se 'n ha olvidad d' aixó *El País*?
Nosaltres no.
Y l' verdader país—qu' es el poble—tampoch.

A Sicilia els terremotos del passat Desembre encare fan víctimas.
L' altre día en no sé quin poblet de l' isla, mentres se repartían els recursos facilitats per la caritat pública, la gent, no semblantli á la quènta gayre equitativa la distribució, va amotinarse.
Y la tropa que guardava el poble, veient que la multitud cridava massa ¿quina te me 'n fa? Apunta las armas y... ¡pim, pam, pum!...

Total: una barbaritat de morts y ferits. Francament; molt poblada ha de ser l' isla de Sicilia pera que, entre 'ls que despatxan els terremotos y 'ls que suprimeix la forsa pública, encare hi quedin habitants.

Cantava un cego á la porta de casa 'l Governador:
—Totas las festas agradan als empleats espanyols...
Y, sobre totas, n' hi ha una: ¡la festa de l' *Ascensió!*—

Nada menos que dinou personas han resultat envenenadas, á la capital d' Espanya, á conseqüència d' haver pres llet de vaca en mal estat.
La noticia es sensible, pero no 'ns vé de nou.
No solament no 'ns ha causat sorpresa, sinó que la teníam per descomptada.

Perque, molt avans del fet, algú ja 'ns ho havia dit que certa gent de Madrid tenia molt mala llet.

Al aplech de Balaguer no m' hi vinguis á trobar, que m' han dit que hi haurá en Mella y ab els carcas no m' hi faig.

Molt bé. Quan l' Higiene perilla, ningú se n' ha de donar de menos de fer certas feynas.
A conseqüència de la vaga d' escombriayres, molts

dels empleats del Municipi han tingut que corre ab el cabás y la pala á recullir porquerias pels nostres carrers infestats.

Un vot de gracias pera aquests abnegats obrers del Ajuntament que 'ns han lliurat, potser, d' una terrible peste.

Ademés, convé que s' hi ensajin á recullir escobriayres...
Aixís, quan hi haurá 'ls regidors nous á ca la Vila, ja hi tindrán la má trencada.

Qualsevol, per poch mal-pensat que fos, s' arribaria á creure qu' en el Parlament s' hi fan els més asquerosos *tongos*.

Sabut es que, al projecte de Comunicacions Marítimas, hi anavan en contra totas las fraccions de la minoría.

Donchs, bé; al arribar l' hora de votarse la breva trasatlántica, dels 143 diputats d' oposició al Govern, no varen presentarse'n sinó 33.

¿Qué feyan, ahont eran els 110 restants?
No 'm dona la gana de dirho, per més que ho suposo.

El qui vulga saber que vagi á Salamanca.
O á Comillas.

Don Domingo Sanllehy, l' héroe de la *base quinta*, al tornar de Roma, veig que va tocar á Messina...
—¿Y al Observatori Fabra no han sentit cap sacudida?

Ab quina alegría han rebut la nova, els pares de la Patria!

De un día á l' altre 's tancarán las Cortes, y fins á darrers de Setembre.

Es á dir: quatre mesos de tocarse la panza, de geure á l' ombra... del pressupost.

De la cullita del blat, á la cullita dels rahims.

Heus aquí la seva feyna: ó segar, ó beremar...
Fora del *muntir*, qu' es la clássica y normal.

Aprofitant la visita que uns pelegrins feyan al Sant Pare, un pagés s' acostá á Pio X y li diu á l' orella:

—Vostra Santetat hauria de permetre que 'ls capellans se casessin...

—Y ara!... ¿Y per qué?... ¿Quin interés hi té, vosté—fa 'l Pare Sant.

—Molt, n' hi tinch—respon el pagés.—Aixís podria fer á la dona del rector del poble, lo qu' ell ha fet ab la meva.

La dona de 'n Paludarias té una fistula en certa part del cos, pero no gosa anar á veure 'l metge.

Per últim se decideix:

—Ay, doctor!—exclama.—Sofreixo molt!... Sino que, li soch franca, 'm feya molta vergonya, 'l venir.

—No sigui aixís, senyora... Reflexioni que un metge es com un confessor...

—Sent aixís, donchs... ¡Alabat siga Deu, li ensenyaré tot!

Un aixerit escriptor de Roma acaba de fer un estudi del modo cóm la premsa clerical italiana ha tractat els terremotos de Messina-Reggio.

Com veurán, el *crescendo* d' apreciacions es curiosíssim:

Primer día del terremoto: Res. Silenci complert.

Segón día: Expectació.

Tercer día, quart y quint: Desconsol... pero sense ficarse ab Deu pera res.

Sisé día: Ha sigut un cataclisme, obra natural de una forsa desconeguda.

Seté día: Una desgracia potser *permesa* per Nos- tre Senyor.

Vuyté día: Una desgracia filla de la voluntat de Deu; un cástich.

Nové día: Una d' aquellas horas de dolor que Nos- tre Senyor ens envia pera posarnos á prova.

Desé día: Deu ha volgut encorrarnos pera alsar- nos després més amunt, pera afavorirnos ab un premi més sublim.

Ja veuhem que n' hi ha pera tots els gustos. Qui no s' acontenta es porque no vol.

Caballers: Leandro Gratacós, Ambrós Illo, Joseph Casas, Pep del Violí, Pancoro, Ignasi Aragonés, Juli Borrell, y Pere Cortacáns (a) Llegidor de LA CAMPANA: Palmatasso!

Caballers: Giupsul, A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona, Paquito, Un enamorat de la Olido, y Just Xeliu: Val més aixó que res.

Caballers: J. V. V.: ¿Que li costa molt d' escriure ab certa correcció?... Jo de vosté, las cartas pera LA CAMPANA, me las faria posar en net pel rector del poble.—E. C. M.: No li vull assegurar res, porque tot depén de si hi haurá temps pera correjirli. Aquella repetició de *cels* en els dos primers versos no m' acaba d' agradar.

Després, alló de *hi veig lluhir-hi* tampoch está bé. Segons la nostra humil opinió, ó s' ha de dir *hi veig lluhir ó veig lluhir-hi*; els dos *his...* *jamaís de la vie!*—Ll. B. y Bou: Acabo de llegir la seva *Rima*. En Bequer ne sabia més. Pero com que n' hi han que 'n saben molt menos, entra en carter, y no s' impacient, que *usted subirá*.—J. T. (Calafell): Una mica més de sintaxis y un polset d' ortografía!... ¿No veu que tot aixó resulta ininteligible!...—Lluís G. Salvador: Tantas merceds, y endavant que porto pressa.—Tristán: ¿Vol dir que son versos aixó?

Avuy compleix un any qu' etern carinyo 'ns juravem ni tu ni jo pensavem qu' existís el *desengany*...

Pregúntiho á n' en Cortejón, y veurá com es de la meva opinió.—J. C. R.: Aixó no es cap mal greu. Aquí n' hem tingut alguns de metjes regidors y tots s' han portat bé ab els malalts y ab la cosa pública. Hipócrates y Fivaller son solidaris.—P. Romagosa: Sí, senyor, la té tota... pero com ho vol fer!... S. A. el caixista va posar *cinicas* por *civicas*, y S. M. el corrector de probas va badar. El sentit varia completament, pero menos mal que l' criteri dels lectors serveix de contrapés á las involuntarias *etzagalladas*.—Miquel: *Ploravas*... Vet' aquí un títul plé de sinceritat... Está clar, no havia de plorar, pobla noya, ab uns versos tan tristos y defectuosos!—R. Estaragués: Deya 'l clássich: *Catorce versos dicen que es soneto*... Pero no se 'ls oregui massa als mestres de l' antigor. Un sonet es quelcom més que catorze versos. Dich aixó porque en el que vosté m' envia no hi veí sinó aixó: catorze ratllas uniformadas, pero sense métrica, ni harmonía, ni intenció, ni res.—Carles Lluís: Sí, senyor, ens referíam al treball de vosté.—Pere Gall Sisé: No está mal, la figura:

L' amor, nena, es un vano de satí vert y rosa que té d' or las barnillas y per botó una flor...

Ja ho sabem ara: l' amor es un vano... Género de temporada... Vinga un amor, encare que siga baratet... No vulguin patir calor per deu céntims!...—Joan Antich: ¿Més versos á n' en Guimerá?... Per pietat, home, déixinlo tranquil, d' una vegada!...—J. C. (Lloret de Mar): No té interés, y está desastrosament escrit.—Jep Ruch: Ja ho ha vist, eh?... Sembla que ho han pres per punt, de no enviarli 'ls quartos... Y aixó que diuen que á Reus per un punt pagan... Vágis fiant dels ditxos!—F. Larrocha: Els ninots, senyor Larrocha, semblan fets ab una brotxa.—Detectiu: De modo que

Al veurer á ma nineta en la seva finestra vaig veure que 'm mirava ab uns ulls tots espantats...

Naturalment. No n' hi havia per menos... ¿Quí no s' espanta davant d' una monstruositat com aquesta?...—C. S. y G. B.: No 'ns es possible, per diferents motius.

—J. Valls y Parellada: Consell d' amich: Cómpris el *Arte de hacer versos*, de 'n Trueba... Una pesseteta y ben gastada.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del-Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

L' aplech de Balaguer

EL CRUCIFICAT:—Menos cansons, amichs, menos cansons!... Lo que hauríau de fer es callar... y treure'm de la creu.